

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

49. An non solum in extrema, sed in gravi necessitate sit licitum pauperibus occultè subripere ab opulentibus, si aliter illud malum grave avertere nequeant? Ex p. 2. tr. 17. & Misc. 2. r. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

RESOL. XLIX.

An non solum in extrema, sed in graui necessitate sit licitum pauperibus occulte subripere ab opulentiis, si aliter illud malum graue auertere nequeant? Ex p. 1. c. 17. & Misc. 3. Ref. 29.

Communis opinio negat, & ratio est, quia licet diuites possint, & debeant subuenire necessariam patienti, tamen sunt multi alij agni occurrentes in pari necessitate constituti, quibus subuenire conuenientius esse iudicabunt, nam arbitrio eorum relicto esse hoc censetur, & reuera est, quia praeceptum eleemosynae non datur determinatum ad certam circumstantiam. Adde, quod si haec libertas daretur egenis, pateret via furis, & rapinis, nam facile vnusquisque putaret se grauem pati necessitatem, & diuites superflua habere. Hanc opinionem sequuntur Azot. p. 2. lib. 12. cap. 8. quest. 8. Turrian. in 2. disp. 82. dub. 8. Valentia tom. 3. disp. 5. q. 6. punct. 5. Sorus lib. 1. de iust. q. 7. art. 4. Reginald. tom. 1. lib. 4. c. 20. n. 267. Caiet. in 2. 2. q. 66. art. 7. cum Salonio ibidem concl. 2. qui asserit, hoc ita esse, quia grauis necessitas non facit res communes, vt facit extrema, nec tribuit ius in aliena.

2. Non desunt tamen, pro contraria firmanda opinione, rationes, & DD. Dico igitur, cum Bonacina de contr. disp. 9. ult. punct. 1. n. 22. probabilem esse illam sententiam, quae asserit in graui necessitate licere furari aliena occulte. Per grauem necessitatem, intelligo non quouis modo grauem, sed valde grauem, et si non extremam; puta si fuerit necessitas morbi famis, nuditatis, &c. Nam cum diues in isto casu teneatur dare, ita pauper potest accipere, absque iniuria ipsius, nam facit id ad quod ipse tenetur. Secundò, grauis necessitas facillime conuertitur in extremam. Ergo si pauper potest surripere in extrema, poterit etiam in graui necessitate; cum non appareat, cur hoc solum ad extremam necessitatem restringendum sit. Tertio, diues in hoc casu non potest cum ratione esse inuitus circa substantiam acceptionis, licet modus displicere possit, si accipias antequam petieris, & inopiam tuam demonstras. Ergo talis surreptio non erit peccatum mortale, si hic ordo non seruetur. Et sic hanc sententiam amplexi sunt Malder. in 2. 2. quest. 32. art. 6. dub. 9. Lessius lib. 2. cap. 12. dub. 12. num. 71. Pet. à Nauar. lib. 3. part. 4. cap. 1. dub. 5. Angelus verb. furtum, num. 27. Emmanuel Sà verb. furtum, n. 1. Medina, Syluester, Nauarrus, & alij; quibus ego libenter assentior. Salua, &c.

RESOL. L.

An pauper non solum in extrema, sed etiam in graui necessitate possit necessaria à diuitibus furari, quando ipsi tenentur praeberere eleemosynam?

Et an in extrema necessitate possit pauper cum moderamine inculpata tutela necem inferre impediens talia furari? Ex p. 1. tract. 8. Ref. 23.

Non est dubium in extrema necessitate posse pauperem occulte, aut vi accipere à diuite, vel quouis alio ea, quae diues ipse tenetur eo in articulo erogare, imò in tali casu puto cum Lessio lib. 2. cap. 12. num. 69. posse tunc egentem cum moderamine inculpata tutela necem inferre impediens. Difficultas est, quando pauper est in graui necessitate. an possit furari; & negatiue respondet Granadus Tom. 1. V.

in 2. 2. controu. 3. tom. 1. dist. 7. num. 4. non solum quia in cap. si quis, de furis, imponitur poena accipienti res alienas tempore necessitatis, quod intelligendum est extra casum necessitatis extremae, sed potissimum, quia in necessitatibus grauibus est valde probabile, non teneri diuites de necessariis ad statum elargiri eleemosynam. Porro quod quis habeat superflua status, tarum est, & difficile iudicari poterit, praesertim ab extraneo; qui paupertate quidem opprimitur, sed conditionem & statum diuitis non nouit; iniuriam ergo irrogaret illi qui ab eo acciperet pecuniam. Confirmatur, quia cum accidere possit, vt multi grauem necessitatem patiantur, quibus omnibus diues non possit, aut teneatur subuenire, liberum illi est huic, vel illi elargiri; ergo contra iustitiam faciet quicuis particularis qui ab ipso pecuniam surripit. Dices hoc ipsum argumentum sufficere posse, quando multi extremam necessitatem paterentur, & non posset omnibus subueniri; cum tamen certum sit posse tunc à quolibet illam patiente accipi rem alienam sed feuera non est eadem ratio, quia & necessitates extremae rationes sunt & magis propriae vitae amor potestatem cuiuslibet facit sibi praespicendi, non attendendo aliis, nisi forte apparet tunc, & illorum vita anteponi deberet propriae, in eo enim casu non liceret surripere tibi id; quo illi ad vitam conseruandam indigerent, quia tamen accidere potest quempiam sub mortali teneri huic determinato pauperi grauius indigenti subuenire, quia & superflua status habet, & non apparet aliis pauper ea necessitate oppressus, tunc liceret quidem rem alienam accipere. & in eo eventu assentior Doctoribus prioris opinionis. Imò à iudice compelli posset diues non solum in extrema, sed in graui necessitate proximè explicata constitutis subuenire, non quia ex iustitia ad id tenetur, sed quia tenetur strictissima lege naturali & diuina, iudexque potest etiam ad ea, quae ex iustitia non obligant, compellere, vt ad audiendum Sacrum; & relinquendam concubinam, & similia praesertim scandalosa. Ita Granadus, & Doctores quos ego ipse citauit in 2. part. tract. 1. Miscell. resol. 29.

2. Sed ego ibi cum multis Doctoribus contrariam sententiam tanquam probabilem admisi, & nunc iterum admitto cum Coninch disp. 27. dub. 10. num. 162. Ioanne Vvigers in 2. 2. D. Thom. quest. 32. art. 6. num. 53. Valquez opus. de elemos. cap. 1. dub. 7. num. 60. & Hurtado de Mendoza in 2. 2. disp. 159. sect. 4. §. 92. in fine §. 59. & ratio est, quia, vt supra probatum est, in grauibus necessitatibus tenetur diues eleemosynam facere: ergo si non facit, non est rationabiliter inuitus si qui indiget accipiat, & consequenter poterit alter nomine pauperis praedicti bona surripere à diuite, vt pauperi donet, vt notauit Angelus verb. furtum n. 37. vt praeter Doctores citatos nouissimè tenet etiam hanc opinionem Castrus Palaus tom. 1. tract. 6. disp. 2. punct. 10. num. 5. vbi sic ait. Et instat diuiti obligatio ex charitate succurrendi cuiuslibet patienti grauem necessitatem, sicut patienti extremam, si commode potest. Hoc autem sufficienter pauperi constat si illi constat de sua graui necessitate, & de potentia diuitis, & ignoret an alij patiantur eandem; secumque concurrant, iis enim conditionibus positis tenetur diues succurrere, & in acceptis à paupere consentire; ergo pauper accipiens non peccat, quod si de facto plures patientes grauem necessitatem concurrant, & cognita sint à diuite, quibus omnibus satisfacere non potest ex bonis, quae sibi supersunt, sed solum vni, vel alteri, credo tunc non posse pauperem clam surripere, si ipsi non constat nolle aliis diuitem eleemosynam impertiri, quia in tantum potest, in quantum diues tenetur. At in tali casu diues non

ra, & in Ref. seq. & in 10. 6. tr. 8. Ref. 58. casum in princ.

Sup. hoc sup. in Ref. 3. §. vic. & si placet, lege alij §. eius not.

Quae hic est Ref. antecessens.

Sup. in Res. solutionibus quae hic sunt 10. & 11. & in aliis eorum annotationum.

Sup. hoc latè in Refol. 1. not. praeritae, & in aliis eius not. & inf. in Ref. seq. §. Probatur, ad lin. 8. vers. Probatur secundo.

N A E
n i a
I V V
I I